

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 23

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

10.08.2023
10.00

укриття міськвиконкому

Присутні: Михєєва Т.В., Бабенко Н.В., Даркова С.М., Наріженко Л.В., Кириченко В.М., Крайнов В.М., Мордовської М.М., Ковальова О.О., Третьякова О.О.
Присутніх членів робочої групи – 9 осіб.

Запрошений – Ярмошук Микола Анатолійович – член виконавчого комітету Запорізької міської ради.

Порядок денний:

1. Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які надійшли від громадськості;
2. Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні;
3. Розгляд урбанонімів з власними іменами, що підлягають перейменуванню;
4. Різне.

Михєєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала надати слово запрошеному Ярмошуку М.А. та перейти до розгляду питань.

Хід засідання:

Заслухали Ярмошука М.А., який запропонував за зразком м.Хмельницький започаткувати Алею загиблих Героїв Запоріжжя, встановивши у парку або на центральній вулиці міста, або на перехрестях інсталяцію у вигляді кубів з фотографіями загиблих мешканців Запоріжжя.

Дана пропозиція була підтримана членами робочої групи. Ярмошуку М.А. рекомендовано звернутись офіційно до секретаря міської ради Анатолія Куртева з пропозицією реалізації запропонованої інсталяції.

Перше питання порядку денного.

Розгляд пропозицій щодо перейменування урбанонімів, які надійшли від громадськості.

Доповідь Михєєвої Т.В. - голови робочої групи по зверненням від громадськості про пропозиції щодо перейменування назв урбанонімів на території міста.

1. Звернення громадськості:

1.1. звернення Коломийської міської ради щодо перейменування вулиці Лізи Чайкіної на честь учасника визвольного руху в лавах УПА, Героя України Мирослава Симчича;

- звернення депутата Запорізької міської ради Варванського Павла щодо перейменування вулиці Лізи Чайкіної на честь учасника визвольного руху в лавах УПА, Героя України Мирослава Симчича;

Вирішили: внести зміни до протоколу від 25.05.2023 №22 п.2.5, а саме: включити до переліку пропозицій, які винесено на громадське обговорення стосовно перейменування вулиці Лізи Чайкіної, пропозицію щодо перейменування на Мирослава Симчича.

1.2. звернення Голови відділення у Запорізькій області Міжнародної Асоціації ветеранів підрозділів Антитерору «Альфа» підполковника Камардіна Дмитра щодо перейменування вулиці Новокузнецької на честь мешканця Запоріжжя Героя України підполковника ЦСО «А» СБУ Українця Володимира Володимировича.

Вирішили: прийняти пропозицію до відома.

1.3. звернення керівника БФ «Вільна Білорусь» Франкевича О.Г. щодо перейменування урбанонімів міст Запоріжжя на честь Кастуся Калиновського, Героя України Михайла Жизневського, Героя України Олексія Скоблі, Вільної Білорусі.

Вирішили: прийняти пропозиції до відома.

1.4. звернення ТВО командира військової частини А1978 полковника О.Марченка щодо перейменування вулиці Софіївської у Заводському районі міста Запоріжжя на честь Сергія Дубового.

Вирішили: опрацювати дану пропозицію, на наступному засіданні прийняти рішення щодо перейменування вулиці Софіївської на честь Сергія Дубового або розглянути інші варіанти.

1.5. звернення військовослужбовця ЗСУ Мінченка Івана Андрійовича щодо перейменування вулиці Кутузова у Шевченківському районі м.Запоріжжя на честь генерала армії УНР Марка Безручка, вулицю Жуковського на честь Четвертого Універсалу, парк Пушкіна на честь Князя Островського.

Вирішили: внести пропозицію перейменування вулиці Кутузова на Марка Безручка до списку пропозицій по цій вулиці для подальшого обговорення; внести пропозицію перейменування вулиці Жуковського на Четвертого Універсалу до списку пропозицій по цій вулиці для подальшого обговорення; розглянути пропозицію перейменування парку Пушкіна на Князя Островського в межах компетенції на робочій групі з питань міської топоніміки.

1.6. звернення ТВО командира військової частини 3057 НГУ підполковника Надточія Микити щодо перейменування однієї з вулиць м.Запоріжжя на честь загиблого сержанта Бабіча Дмитра Олександровича;

- звернення батьків загиблого Бабіча О.В., Бабіч Н.В. та ін. щодо перейменування однієї з вулиць м.Запоріжжя на честь загиблого сержанта Бабіча Дмитра Олександровича;

Вирішили: внести пропозицію перейменування урбаноніму міста на честь загиблого Бабіча Д.О. до банку пропозицій, районній адміністрації ЗМР по Олександрівському району опрацювати дану пропозицію, враховуючи, що Бабіч Д.О. народився, виріс, навчався в Олександрівському районі.

Друге питання порядку денного.

Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні:

2.1. Вулиця Тушинська - «Тушинська» - станція на Тагансько-Краснопресненській лінії Московського метрополітену. Розташована у московському районі «Покровське-Стрешнево» між станціями «Сходненська» і «Спартак». Станція відкрита 30 грудня 1975 у складі черги «Октябрське поле» - «Планерна».

Пропозиції: Івана Виговського (вже є), Пекарська, Бориспільська (вже є), Костя Гордієнка.

Робочою групою обговорено надані пропозиції, рекомендовано районній адміністрації ЗМР по Комунарському району додатково опрацювати перейменування даної вулиці, на наступному засіданні прийняти рішення.

2.2. вулиця Самарська - Самара - місто в Середньому Поволжі Росії, адміністративний центр Самарської області.

Пропозиції: Сарматська (вже є), Андріївська, Лукаша Мартиновича, Самарської паланки, Стрітєння.

Вулиця Сарматська була опрацьована робочою групою, проведено громадське обговорення. За результатами обговорення найбільше голосів набрала пропозиція «Сарматська». Але така назва вже застосована до іншого урбаноніму. Робочою групою обговорено інші пропозиції по цій вулиці, рекомендовано районній адміністрації ЗМР по Комунарському району додатково опрацювати перейменування даної вулиці, на наступному засіданні прийняти рішення.

2.3 Вулиця Першотравнева - Міжнародний день праці - свято, що відзначається в 143 країнах. В Україні 1 травня оголошено вихідним днем. Святкування є знаком пам'яті про робітничі протести в Чикаго, які почалися 1 травня 1886 року. Того дня сотні тисяч робітників найбільших промислових центрів США вимагали впровадження 8-годинного робочого дня. Асоціюється з комуністичним устроєм.

Пропозиції: Віталія Шлайфера, Марка Безручка, В'ячеслава Харченка. Робочою групою обговорено надані пропозиції, рекомендовано районній адміністрації ЗМР по Олександрівському району додатково опрацювати перейменування даної вулиці, на наступному засіданні прийняти рішення.

2.4. Вулиця Тимурівська – асоціюється з комуністичним режимом.

Пропозиції: Леоніда Бикова.

Робочою групою обговорено пропозицію, рекомендовано районній адміністрації ЗМР по Шевченківському району додатково опрацювати перейменування даної вулиці, на наступному засіданні прийняти рішення.

2.5. Вулиця Ладозька - Ладозьке озеро - найбільше озеро Європи, розташоване у Росії.

Пропозиції: Синевирська, Дмитра Вишневецького.

Вулиця Ладозька була опрацьована робочою групою, проведено громадське обговорення. За результатами обговорення найбільше голосів набрала пропозиція «Дмитра Вишневецького». Обговорили рішення прийняти на наступному засіданні, передати на розгляд робочої групи з питань міської топоніміки для подальшої підготовки проекту рішення міської ради.

2.6. Вулиця Вольська - Вольськ - місто (з 1780) в Росії, муніципальне утворення зі статусом міського поселення у складі Вольського муніципального району Саратовської області.

Пропозиції: Івана Щербини, Просвітівська, Прилуцька.

Вулиця Вольська була опрацьована робочою групою, проведено громадське обговорення. За результатами обговорення вирішено було вулицю розділити на два відрізки, в зв'язку з фактичним розташуванням. Менший відрізок громадськість, за результатами голосування, пропонує перейменувати на Прилуцьку. Більший відрізок пропонується перейменувати на Івана Щербини. В ході обговорення з'ясувалось, що Іван Щербина мав промосковську позицію. Тому рекомендовано переглянути результат голосування, надати іншу пропозицію та прийняти рішення на наступному Членам робочої групи опрацювати інші пропозиції щодо перейменування зазначеного відрізка вулиці та на наступному засіданні прийняти рішення.

2.7. Провулок Приволзький - Приволжя - сільська місцевість, адміністративний центр Приволзького району Самарської області Росії.

Пропозицій стосовно перейменування провулку Приволзького до робочої групи не надходило. Членам робочої групи опрацювати пропозиції щодо перейменування даного урбаноніму, на наступному засіданні обговорити запропоновані варіанти, прийняти рішення.

2.8. Провулок Барнаульський - Барнаул - місто (засноване в 1730-х роках, статус міста з 1771 року) в Росії, адміністративний центр Алтайського краю (з 1937 року). Розташоване на півдні Західного Сибіру в місці впадіння річки Барнаулки в Об.

Перейменування провулку Барнаульський опрацьовано робочою групою, проведено громадське обговорення, за результатами обговорення передано на розгляд робочої групи з питань міської топоніміки. При розгляді даного перейменування районною адміністрацією ЗМР по Заводському району висунуто пропозицію відправити на доопрацювання. Після обговорення районній адміністрації рекомендовано підготувати остаточну пропозицію щодо перейменування провулку Барнаульський.

2.9. Провулок Бірюсинський - Бірюсинськ - місто (з 1967) в Росії, в Тайшетському районі Іркутської області, місто-супутник Тайшета. Утворює Бірюсинське міське поселення. Найзахідніше місто області.

Перейменування провулку Бірюсинський опрацьовано робочою групою, проведено громадське обговорення, за результатами обговорення передано на розгляд робочої групи з питань міської топоніміки. При розгляді даного перейменування районною адміністрацією ЗМР по Заводському району висунуто пропозицію відправити на доопрацювання. Після обговорення районній адміністрації рекомендовано підготувати остаточну пропозицію щодо перейменування провулку Бірюсинський.

2.10. Вулиця Буревісника - Буревісник - рід морських птахів середнього розміру, включає 20-30 видів птахів, проте склад роду дещо суперечливий, у результаті число видів залежить від джерела. Попередня назва вулиці Максима Горького, якого називали «Буревісник революції». Припустимо, обидві назви вулиці пов'язані між собою та асоціюються з комуністичним режимом.

Перейменування вулиці Буревісника опрацьовано робочою групою, проведено громадське обговорення, за результатами обговорення передано на розгляд робочої групи з питань міської топоніміки. При розгляді даного перейменування районною адміністрацією ЗМР по Дніпровському району висунуто пропозицію відправити на доопрацювання. Після обговорення районній адміністрації рекомендовано підготувати остаточну пропозицію щодо перейменування вулиці Буревісника.

Третє питання порядку денного.

Розгляд урбанонімів з власними іменами, що підлягають перейменуванню

3.1. Вулиця Гагаріна - Гагарін Юрій Олексійович (1934-1968) – перший у світі космонавт, льотчик-космонавт СРСР, полковник, Герой Радянського Союзу (1961). 12 квітня 1961 р. здійснив перший в історії людства політ навколо Землі на космічному кораблі «Восток». Політ тривав (1 год. 48 хв.) і відкрив нову еру в космічних дослідженнях. Загинув у авіаційній катастрофі під час виконання тренувального польоту.

Пропозиції: Героя України Степана Бандери, Героїв УПА, Дмитра Донцова.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.2. Вулиця Зої Космодем'янської - Зоя Анатоліївна Космодем'янська - радянська комсомолка-диверсантка початкової фази німецько-радянської війни. Під час війни - перша жінка, що отримала звання Героя Радянського Союзу. У радянській пропаганді увійшла в історію як уособлення патріотизму та самопожертви. Народилася 13 вересня 1923 року в селі Осино-Гай Гаврилівського району Тамбовської області. В листопаді 1941 була закинута в тил ворога на територію Московської області, окупованої німецькими військами. При спробі підпалити сільські хати була спіймана селянами й віддана окупаційній німецькій владі і після жорстоких катувань страчена.

Пропозиції: Королеви Вікторії, Миколи Міхновського.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.3. Вулиця Олександра Невського - Невський Олександр Ярославович (бл. 1220-1263) – давньоруський державний діяч, полководець, князь новгородський (1236-1251), великий князь володимирський (1252), син князя Ярослава Всеволодовича. Уславився перемогами над шведами у Невській битві (1240) і німецькими рицарями у Льодовому побоїщі (1242). Олександр Невський Канонізований РПЦ до лику благовірних за митрополита Макарія на Московському соборі 1547 року, в той час коли московська церква знаходилась в схизмі.

Пропозиції: Костянтина Острозького, Князів Острозьких, Дмитра Вишневецького (вже використана пропозиція), особа пов'язана з Історією України, залишити без змін.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.4. Вулиця Сеченова - Сеченов Іван Михайлович (1829-1905) – російський природодослідник, засновник вітчизняної фізіології і матеріалістичної психології. Автор класичної праці «Рефлекси головного мозку».

Пропозиції: Юрія Вороного, Івана Сеченова, Платона Майбороди.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.5. Вулиця Чкалова - Чкалов Валерій Павлович (1904-1938) – радянський льотчик, комбриг (1938), Герой Радянського Союзу (1936); розробив ряд нових фігур вищого пілотажу, в 1937 р. (разом з Г.П.Байдуковим та О.В.Беляковим) здійснив перший безпосадковий переліт з Москви через Північний полюс до Портланда (США); загинув під час випробування нового типу літака.

Пропозиції: Ніла Армстронга, Гельсинської спілки, Пологівська (вже використана пропозиція).

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.6. Вулиця Жуковського - Наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. Олександрівськ перетворюється на помітний торговий центр. Чотири рази на рік тут проходять ярмарки. Місце, де проводиться ярмарок у 1895 отримало назву вул.Ярмаркової перейменованої у 1902 році на вул.Жуковського (на честь поета Василя Жуковського). Ця назва збереглася до сьогоднішніх днів.

Жуковський Василь Андрійович (1783-1852) – російський поет. Один із основоположників російського романтизму (балади «Кассандра» (1809), «Світлана» (1811), «Еолова арфа» (1814) та ін.). У 1812 р. брав участь у Вітчизняній війні. Служба при царському дворі (з 1815; з 1826 – вихователь

цесаревича) дала змогу Жуковському полегшити долю декабристів, О.Пушкіна, М.Лермонтова, сприяти викупові Т.Шевченка з кріпацтва.

Пропозиції: Євгена Коновальца, Четвертого Універсалу.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.7. Вулиця Пушкіна - Пушкін Олександр Сергійович (1799-1837) – російський поет, письменник, основоположник реалізму в російській літературі, своєю творчістю утвердив норми сучасної російської літературної мови, пов'язаний із рухом декабристів (1820-1824), перебував на засланні в Україні. Автор ліричної і пейзажної лірики, поем «Руслан і Людмила» (1817-1820), «Кавказький бранець», «Брати-розбійники», «Бахчисарайський фонтан»; роману у віршах «Євгеній Онегін»; трагедій «Борис Годунов», «Моцарт і Сальєрі», «Скупий рицар», історичної повісті «Капітанська дочка».

Пропозиції: Захисників України, Симоненка Василя Андрійовича.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.8. Вулиця Академіка Грекова - Греков Борис Дмитрович (1882-1953) – радянський історик і громадський діяч, академік АН СРСР (1935), член ряду іноземних академій. З 1937 р. – директор Інституту історії АН СРСР, одночасно (1944-1946) – директор Інституту слов'янознавства. Розробляв питання історії слов'ян, Давньої Русі, історії російського селянства, історіографії.

Пропозиції від громадськості для розгляду не надійшло.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.9. Вулиця Академіка Курчатова - Курчатів Ігор Васильович (1902-1960) – російський радянський фізик, один з організаторів радянської атомної науки і техніки, академік АН СРСР (1943), тричі Герой Соціалістичної Праці (1949, 1951, 1954). Під його керівництвом споруджено перший в Європі атомний реактор (1946), створено першу радянську атомну (1949) і першу в світі термоядерну (1953) бомби, побудовано першу в світі атомну електростанцію (1954)

Пропозиції від громадськості для розгляду не надійшло.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.10. Вулиця Академіка Грекова - Греков Борис Дмитрович (1882-1953) – радянський історик і громадський діяч, академік АН СРСР (1935), член ряду іноземних академій. З 1937 р. – директор Інституту історії АН СРСР, одночасно (1944-1946) – директор Інституту слов'янознавства. Розробляв питання історії слов'ян, Давньої Русі, історії російського селянства, історіографії.

Пропозицій від громадськості для розгляду не надійшло.

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

3.11. Вулиця Кутузова - Кутузов Михайло Іларіонович (Голенищев-Кутузов) (1745-1813) – російський полководець, генерал-фельдмаршал (1812), учасник російсько-турецьких воєн (1768-1774, 1787-1791, 1806-1812). В 1790 р. відзначився при штурмі Ізмаїла. В 1792-1794 – надзвичайний посол у Туреччині; литовський (1799-1801); петербурзький (1801-1802); київський (1806-1807) військовий губернатор. На початку Вітчизняної війни (1812) головнокомандувач російської армії. Під час походу Наполеона I на Москву застосована полководцем тактика заманювання французької армії вглиб Росії змусила загарбників відступити – це був видатний зразок полководницького мистецтва Кутузова.

Пропозиції: Короля Лева, Марка Безручка

Обговоривши перейменування зазначеного урбаноніму, рекомендовано додатково опрацювати пропозиції, на наступне засідання запропонувати остаточні варіанти для громадського обговорення.

Четверте питання порядку денного.

Різне.

4.1. Звернутись до секретаря Запорізької міської ради, голів депутатських фракцій міської ради стосовно додержання депутатами Запорізької міської ради норм чинного законодавства при перейменуваннях урбанонімів та інших топонімічних об'єктів м.Запоріжжя.

4.2. На наступне засідання робочої групи запланувати такі питання порядку денного:

- розгляд звернень від громадськості;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, що підлягають перейменуванню;
- різне.

Протокол вела
голова робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА